

การศึกษาเรื่อง “ การฟื้นฟูประเพณีสงกรานต์เพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของตำบลบางคา
เกร อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี : กรณีศึกษา การเปลี่ยนแปลงประเพณีและกระบวนการ
วางแผนปฏิบัติการ” มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาถึงการเปลี่ยนแปลงของประเพณีสงกรานต์ที่
มีอยู่เดิมและที่มีอยู่ในปัจจุบัน 2) เพื่อศึกษาถึงแนวทางและกระบวนการวางแผนปฏิบัติการฟื้นฟู
ประเพณีสงกรานต์เพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าประกอบด้วย ข้อมูลจากเอกสาร และ ข้อมูลจาก
ภาคสนาม โดยผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ คือ คณะกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกสภา
องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 5 คน ในประเด็นกระบวนการวางแผนปฏิบัติการฟื้นฟูประเพณี
สงกรานต์ และประชาชนชาวบางคาเกรจำนวน 5 คน ในประเด็นการเปลี่ยนแปลงของประเพณี
สงกรานต์ โดยใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In - depth Interview) เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล
รวมทั้งการร่วมประชุมและการสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant Observation) ในกิจกรรมของ
ชุมชน ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) เพื่อนำมาสรุปถึงการเปลี่ยนแปลง
ของประเพณีสงกรานต์และกระบวนการวางแผนปฏิบัติการ

ผลการศึกษาพบว่า ประเพณีสงกรานต์ของตำบลบางคาเกร มีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม
โดยประเพณีสงกรานต์ที่มีอยู่เดิมทั้งในด้านพิธีกรรม กิจกรรม การละเล่นพื้นบ้านและการเตรียมตัว
ของชาวบ้านก่อนถึงวันสงกรานต์ รวมถึงความเชื่อและความร่วมมือของชาวบ้านได้ถูกละเลยและ

สูญหายไปในช่วงเวลาประมาณ 20 ปีที่ผ่านมา จนเหลืออยู่น้อยมาก คือมีเพียง การทำบุญตาม ประเพณีที่วัดและการเล่นน้ำสงกรานต์แบบสมัยใหม่

ในส่วนของการวางแผนปฏิบัติการฟื้นฟูประเพณีสงกรานต์เพื่อการท่องเที่ยวเชิง นิเวศน์นั้น องค์การบริหารส่วนตำบลบางคาเถรร่วมกับคณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหาร ศาสตร์ได้จัดทำแผนปฏิบัติการฟื้นฟูประเพณีสงกรานต์เพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ซึ่ง เป็น นโยบายที่มาจากหน่วยงานส่วนกลาง คือ กระทรวงวัฒนธรรม และส่งผ่านมายังหน่วยงานส่วน ท้องถิ่น คือ องค์การบริหารส่วนตำบล โดยองค์การบริหารส่วนตำบลได้ทำการศึกษาถึงปัญหาและ ความต้องการของประชาชนในด้านวัฒนธรรมและประเพณีไว้ในแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วน ตำบล 5 ปี รวมทั้งศึกษาถึงศักยภาพในด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของตำบลบางคาเถร จากนั้นจึงนำ ผลที่ได้มาวิเคราะห์ถึงจุดแข็ง จุดอ่อน อุปสรรค และโอกาส แล้วจึงจัดทำเป็นแผนปฏิบัติการฟื้นฟู ประเพณีสงกรานต์เพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของตำบล และได้จัดทำโครงการสืบสานประเพณี สงกรานต์ขึ้น โดยใช้วัดโบสถ์คอนลำแพนเป็นศูนย์กลาง ในวันที่ 13 เมษายน พ.ศ. 2546 ที่ผ่านมา กิจกรรมสำคัญที่มีการฟื้นฟู คือ การสงฆ์พระและรดน้ำผู้สูงอายุจำนวนกว่า 700 คน

ข้อเสนอแนะ

1. องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานฟื้นฟู ประเพณีสงกรานต์อย่างชัดเจนเพื่อที่จะนำมาปรับแผนใช้ในงานประเพณีสงกรานต์ในปีต่อไป และ เพื่อที่จะเป็นแผนปฏิบัติการตัวอย่างสำหรับชุมชนอื่นที่ต้องการจะฟื้นฟูประเพณีสงกรานต์ในชุมชน ของตนเอง
2. องค์การบริหารส่วนตำบลควรกำหนดแผนฟื้นฟูประเพณีสงกรานต์และประเพณี ท้องถิ่นอื่นๆ ให้เป็นแผนระยะยาวเพื่อให้มีความต่อเนื่องในการดำเนินงานเป็นประจำทุกปี
3. องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงาน ในด้านการฟื้นฟู ประเพณีท้องถิ่น โดยการจัดอบรมเพื่อให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนในท้องถิ่นได้ตระหนักและ เห็นคุณค่าความสำคัญของประเพณีนั้นๆ
4. องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดให้มีศูนย์ข้อมูลเกี่ยวกับประเพณีท้องถิ่นและการละเล่น ท้องถิ่นเพื่อเป็นแหล่งถ่ายทอดความรู้ให้แก่ชุมชนรุ่นหลัง
5. องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในท้องถิ่น ให้เข้ามามีส่วนร่วมและประชาสัมพันธ์อย่างจริงจังโดยผ่านทางสื่อต่างๆ เพื่อนำไปสู่การท่องเที่ยว เชิงนิเวศของชุมชนซึ่งจะเป็นการสร้างงานและรายได้ให้กับชุมชนอย่างยั่งยืน

The study of “ Rehabilitation of Songkran Festival for Ecotourism of Tambon Bangtathen , Amphoe Songphinong , Changwat Supanburi : A Case Study of Changes of Tradition and Operational Planning Process” had the following objectives : 1) to study the changes of the traditional and existing Songkran festival, 2) to study a guideline and process of operational planning of Songkran festival rehabilitation for ecotourism.

Sources of data were from both documentary sources and fieldwork, Key informants of this study were 5 committee and council members of Bangtathen Tambon Administrative Organization (TAO), explaining on the issue of the operational planning process of Songkran festival rehabilitation , as well as 5 villagers, explaining on the issue of the changes of Songkran festival . In-depth interview schedule was used as a tool for data collection and participatory observation in the community's activities. The collected data were analyzed by content analysis method for conclusion of the changes of Songkran festival and operational planning process.

The study found that the Songkran festival in Bangtathen has changed from its original form of practice in terms of ceremony, activities, folkways, and the preparing for Pre-Songkran festival of the villagers, as well as beliefs and cooperation of the villagers which have ignored and disappeared